

„SŁOWO“ wstępuje
we wszystkie prawa
i przyjmuje wszelkie
obowiązki „Gazety
Krajowej“.

SŁOWO

Wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświątecznych.

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228. Otwarte od 9 do 3.

Prenumerata miesięcznie
z dostarcza-
niem do domu oraz z przesyłką
pocztową mk. 1200.

Cena ogłoszeń: Wiersz non-
parełowy
jednoszpaltowy: przed tekstem
300 mk.; w tekście 400 mk.; za
tekstem 160 mk.

W numerach świątecznych
o 25 procent drożej.

Pamiętajcie dziś dzień Akademika!

Polski Bank Handlowy

W POZNANIU,

ODDZIAŁ w WILNIE, ul. Mickiewicza 11.

Adres telegraficzny: Polhanbank, Wilno. ☎ Telefon gabinetu dyrektora Nr. 552. ☎ Telefon sali bankowej Nr. 515.

Oficjalne otwarcie czynności banku 9 października 1922 r.

Bank załatwiać będzie wszelkie czynności w zakres bankowości wchodzące.

BANK DEWIZOWY

WŁASNE ODDZIAŁY W POLSCE:

BIELSK, BORYSLAW, BYTOM, CHOJNICE, DROHOBYCZ, GDAŃSK, GNIEZNO, GORLICE (EKSP.), GRUDZIĄDZ, INOWROCŁAW, JAROSŁAW, KATOWICE, KĘPNO, KRAKÓW, KRÓLEWSKA HUTA, KROSNO, KRYNICA (EKSP.), LESZNO, LUBLIN, LWÓW, ŁÓDŹ, MYSŁOWICE, NOWY SĄCZ, OSTRÓW, PODWOŁÓCZYSKA, POZNAŃ, PRZEMYŚL, RAWICZ, RYBNIK (w org.), RZESZÓW, SANOK, SOSNOWIEC (w org.), STANISŁAWÓW, STAROGARD, TARNOWSKIE GÓRY, TCZEW, TORUŃ, WARSZAWA, WĄGRÓWIEC, WILNO, ZABRZE, ZBĄSZYŃ.

Ważniejsze liczby bilansowe z roku obrachunkowego 1921.

DEPOZYTY: 1.525.810.280.—	FUNDUSZ REZERWOWY: 104.507.936.—	KREDYTORZY: 2.771.386.542.—	DEBITORZY: 2.970.392.832.—
WEKSLE: 564.646.037.—	HIPOTEKI: 3.621.355.—	LOMBARDY DO R. 1908: 279.607.653.—	EFEKTY: 847.107.346.—
KOSZTY HANDLOWE: 240.933.955.—			

Dywidenda za rok 1921 = 30%.

— 50 lat istnienia. —

Centrala: Poznań, Plac Wolności Nr. 89.

WILEŃSKI
BANK KREDYTOWY

— BANK DEWIZOWY —

Ostrobramska 8, telefony 726, 727.
Adres telegraficzny: „WILDKREDBANK“.
Bank otwarty od 9 do 2 i od 4 do 6.
W piątek od 9 do 3.

KONCERT W. KAWECKIEJ

W Sali Miejskiej (ul. Ostrobramska) dnia 20 b. m. odbędzie się tylko jeden koncert znakomitej śpiewaczki **Wiktoria Kaweckiej** z udziałem znanego śpiewaka barytona opery Warszawskiej **Konstantego Krogulskiego** przy akompaniamencie prof. **PIOTROWSKIEGO**. Bilety zawczasu do nabycia w cukierni Czerwonego Sztralla i w księgarni „Lektor“ Mickiewicza 4.

HERBATA Angielska „Sibunon“
wyforna w smaku naciąga dobrze bez domieszek.
Hurtowy skład: **Wilno, Dobroczynny 2.**
Wschodnia Spółka H.-Przemysłowa.

DAMY ELEGANCKIE

używają tylko

CREME de BEAUTÉ—COSTA

najlepszy środek do białości i piękności cery, twarzy i rąk.

LECZNICA „SANITAS“

Piwna naprzeciw Ostrej Bramy
Oddziały: chirurgiczny, wewnętrzny i ginekologiczny. Wspólne sale i osobne pokoje. Przy niej

AMBULATORJUM.

Przyjmują doktorzy specjaliści.
Czynne od g. 9 r. do 3 pp. 16—8 w.
Laboratorium analityczne. Gabinet lekarsko dentystryczny. Tel. 359.

DOM HANDLOWY

W. i E. SZUMAŃSKICH

ul. Mickiewicza Nr 1.

Poleca nowości sezonowe. Pałta jesienne. Suknie spacerowe i wizytowe. Wikwinną bieliznę.

DOM BANKOWY
T. BUNIMOWICZ
BANK DEWIZOWY
WIELKA 72-74. WILNO TELEFON 256.
ZAŁATWIA WSZELKIE CZYNNOŚCI BANKOWE

DOM HANDLOWY
J. Bukowski i I. Dągis
WIELKA 36. TEL. 441.
Poleca nowo otrzymany transport Jarzębiaku Galicyjskiego, Izdebniaka a także likiery znane ze swej dobroci firmy A. FRAENKELA z Białej i inne wyborowe trunki.

Problem kresowy.

Czem żywioł polski był przed wojną w Mińszczyźnie i na białoruskich kresach, tego nie potrzebujemy sobie tutaj w Wilnie przypominać. Był jedynym poważnym, kulturalnym i ekonomicznym elementem tej ziemi, był cementem całego kraju. Dramatyczne wysiłki Stołypina w znanej sprawie ziemstw podkreślają, jak poważnie oceniał ten mąż stanu znaczenie Polaków na Białejrusi i Ukrainie. Jeszcze w r. 1913 nie można było uważać naszej sprawy na ziemiach białoruskich za przegrana. Moskale nie uważali też siebie za bezwzględnych zwycięzców. „Póki Polacy nie wyrzekną się Mińska, póty nie dostaną Warszawy“, pisało „Nowoje Wremia“ na kilka lat przed wojną.

Dziś możemy z goryczą powiedzieć, iż prorocstwo „Nowoje Wremia“ spełniło się. Polacy dostali Warszawę, ale za to wyrzekli się Mińska. Wyrzekli się ziem, spór o które stanowił historyczną treść naszego stosunku do Rosji.

Teraz dopiero po traktacie Ryskim panowanie rosyjskie nad krajem, lasy którego plamiła polska krew jeszcze w r. 1863, weszło w fazę decydującą. Bolszewizm rozporządzał środkami o wiele potężniejszymi niż biurokracja dawna. To, co podpłotywał rząd carski przez tyle lat, zwałł jednym uderzeniem topora. Obalili większą własność ziemską, podstawił i bazę operacyjną polskiego wpływu na kraj. Pod wpływem zaś dezorientacji i mylnych dyrektyw politycznych, wyszła z kraju przez bolszewików zajętego duża ilość szlachty zagonowej.

Na całej przestrzeni wieków, od Jagiellońskich czasów począwszy, nigdy granica faktycznego władztwa Moskwy i Rosji nie była tak daleko wysunięta na zachód jak w chwili obecnej. W najgorszych chwilach naszej niewoli nie wyrzekaliśmy się tego, czego wyrzekł się traktat Ryski.

Nie dosyć na tym. Jeżeli w bolszewizmie znalazła rosyjskość tę siłę, która potrafiła wypędzić nas z kraju, w którym panowaliśmy od wieków, — to osłabienie powagi i znaczenia żywiołu polskiego na ziemiach byłego W. Ks. Litewskiego nie ogranicza się do tamtej strony kordonu. Jeżeli bolszewizm był tym uderzeniem obucha, to tu u nas nie brak momentów, które godzą w fundamenty, na których przez cały wiek XIX wspierała się polskość kraju. Fundamentem takim była własność ziemska, zarówno większa, jak i drobna. Inowacjer w rodzaju „ziemi dla żołnierzy“ przypominają pracę niemądrego leśnika, któryby palił las, aby zakładać w nim sadzonki drzewek i myślał, że to jest jedyny racjonalny sposób zalesienia kraju. Wyrwa się to, co z korzeniami wrosło w ziemię, aby na miejscu opróżnionem stawić papierowe domki, które zmiecie pierwszy wiatr od wschodu. Pali się stuletnie dwory, aby na popieliskach rozpiąć namioty kolonji wojskowych.

W ten sposób rugowanie elementu polskiego w kraju, rujnowanie znaczenia polskośći prowadzi się z dwóch stron, z Moskwy i z Warszawy. Bolszewicy i Straż Kresowa podają tu sobie ręce. Brzmi to trochę paradoksalnie,

ale jednakże tak jest. Reforma „ziemi dla żołnierzy“ klóci autochtoniczną polską i półpolską ludność z ideą państwa polskiego. Ziemię konfiskowaną oddaje się w ręce kolonistów, wzbudza się zadróść miejscowych chłopów. Zamiasz się oprzeć na sile rodzimej polskiej, na obrzymiej sile i znaczeniu elementu polskiego w kraju, dotychczasowa polityka polska dąży w odwrotnym kierunku: osłabiania miejscowego elementu polskiego i stosowania niemieckiej metody kolonizacyjnej, która tak srodo przeciw w Poznańskim hakatystów zawiodła.

„Dziennik Wileński“, organ demokracji narodowej, nazywa akcję, dążącą do odzyskania naszych historycznych terytoriów, „ciasnym egoizmem klasowym“, „odzyskaniem kilkudziesięciu tysięcy dziesięcin“, „interesem egoistycznym kilkunastu kresowych obszarników“. Temniemniej „Dziennik Wileński“ uważa się za organ patriotyczny i obraziłby się na nas, gdybyśmy mu brak patriotyzmu zarzucili.

W naszym pojęciu uczucie patriotyzmu składa się z dwóch czynników: przywiązania do mowy, kultury, dzieł artystycznych, wspomnień historycznych, oraz czynnika drugiego, a mianowicie przywiązania do terenu, do ziemi rodzinnej, do terytorjum. Pierwszy czynnik nazwijmy narodowym, drugi terytorjalnym. Patriotyzm pozbawiony czynnika terytorjalnego jest patriotyzmem żydowskim, którego najbardziej wyraźne uzewnętrznienie spotkamy u żydowskich folklistów i demokratów takich, jak wileńska grupa d-ra Szabada. Oni nie kochają żadnego terytorjum.

Patriota polski nie może się wyrzec dawnego naszego terytorjum z lekkim sercem i to wyrzeczenie się nazwać „wyleczeniem z błędów przeszłości“, jak to uczynił „Dziennik Wileński“ w Nr 135 swego pisma, jak to uczyniła i nazwała cała partja Demokracji Narodowej.

Patriotyzm jest uczuciem, a nie sztuką, albo się go czuje, albo się nie czuje, patriotyzmu nauczyć się niepodobna. Wielu ludzi nie może zrozumieć dlaczego Polak-patriota kocha pamięć wielkich czynów Polski, kocha nawet błędy naszej przeszłości, czel pamięć królów i bohaterów. Kto inny nie rozumie sentymentu do ziemi, która stanowi dziedzictwo naszej Rzeczypospolitej, nad którą niegdyś panowali nasi królowie. Musimy tu zwrócić uwagę, iż jeżeli ten czynnik patriotyzmu, który nazwaliśmy narodowym, historycznym, kulturalnym, ma zdolność do uogólniania się i jest możliwy tylko w formie świadomej, to ten drugi, który nazwaliśmy terytorjalnym, występuje także w formie podświadomej i wykazuje tendencję do lokalizacji. Właściwie patriotyzm terytorjalny jest podstawą narodowego, jest tym gruntem, na którym patriotyzm narodowy się rozwija.

Kochać naszą przeszłość, wielkie czyny, obrazy Matejki, dzieła Sienkiewicza, charakter polskiej polityki może dopiero osobnik na pewnym poziomie kulturalnym. Ale podłożem tego uczucia z re-

guly powinno być przywiązanie do terytorjum. Inaczej powstałby patriotyzm wadliwy, niezdrowy, abstrakcyjny, oparty tylko na idei—myśli, a nie na czemś, co przenika naszą naturę do nerwów,—taki patriotyzm, jaki posiadają niektórzy Żydzi, bo u większości Żydów namiastką tego cośmy nazwali patriotyzmem terytorjalnym, jest synagoga i obrzędy religijne.

Jeżeli więc czynnik narodowy patriotyzmu obejmuje całość naszych dziejów i naszej kultury, to czynnik terytorjalny uczucia patriotycznego wykazuje tendencję do lokalizacji. Każdy kocha jednakowo wszystkich Polaków, całą Polskę jako ideę, ale nie jednakowo wszystkie jej miasta, miasteczka i wsie. Zrozumieć należy, że Polacy z Kresów, z ziemi obecnie przez bolszewików zabranej, najbardziej tę ziemię kochają i boleją nad jej losem. Stanowi ona takie same nasze terytorjum dla uczucia patriotycznego, jak każde inne. „Wolność, całość, niepodległość“ były to hasła Kościuszki, a Sejm Wielki nie chciał so-

juszu z Prusami za cenę dwóch miast. Popełnił może błąd dyplomatyczny, lecz ocalał godność narodu, bo szanujący siebie naród nie płaci za przyjaźń kawałami własnego terytorjum.

Wobec wielu setek uchodźców z ziem zabranych, którzy mieszkają w Wilnie, słowa organu demokratyczno-narodowego, że odstąpienie Mińszczyzny jest „wyleczeniem się z błędów przeszłości“, nie są doprawdy zbyt delikatnym powiedzeniem wobec nieszczęścia tych wygnańców. Całe rodziny polskie, zamieszkałe na kresach, życie swe, siły i maksimum poświęcenia wkładały w utrzymanie tej ziemi. Nie należy likwidować wszystkich tych wspomnień jednym wzruszeniem ramion.

Tyle o zagadnieniu kresowem z punktu widzenia sentymentu i patriotyzmu. Oczywiście ten punkt widzenia jest zbyt wąski. Poza nim stoi formuła: Państwo polskie ma zamkniętą drogę do ekspansji na zachód—pozostaje mu tylko ekspansja na wschód.

Cat.

Wiadomości polityczne.

Kompromitująca działalność poselstwa sowieckiego w Polsce. W związku z areztowaniem atamada Machno i przewiezieniem do Warkiego w Polsce. szawy jego żony, „Ekspress Poranny“ donosi, że władze polskie są obecnie w posiadaniu całego szeregu dokumentów, z których wynika, że Machno układał się z przedstawicielami poselstwa sowieckiego w Warszawie o zorganizowanie powstania w Małopolsce (A.W.).

Gen. Sikorski w Brukseli. Generał Sikorski przybędzie do Brukseli w poniedziałek i będzie przyjęty przez ministra wojny i szefa sztabu generalnego. (Pat.).

Przychylniejsze stanowisko Włoch. „Czas“ w artykule wstępnym p. t. „Polska a zmiana polityki Włoch“ charakteryzuje obecną politykę włoską, jako wybitnie pokojową. Temu zamiłowaniu do pokoju i odbudowy życia gospodarczego zawdzięcza swoją popularność we Włoszech Lloyd George. Z chwilą, gdy Lloyd George z powodu zajęcia na Bliskim Wschodzie zmienił się w apostoła wojny, utracił od razu

swoją popularność we Włoszech. W prasie włoskiej odezwały się głosy oburzenia i protestu przeciw zamiarom angielskiego premjera i rząd włoski wystąpił energicznie z akcją pacyfikacyjną. W rezultacie Włochy zbliżyły się jeszcze bardziej do Francji, a tem samem do Polski. Możemy się spodziewać obecnie od Włoch uznania naszych interesów, a zwłaszcza sprawa Galicji Wschodniej musi być definitywnie załatwiona (A. W.).

Polskie okręty wojskowe w Rewlu. Przybyły tu polskie okręty: Komendant Piłsudski i „Generał Haller“. Przyjazd uważany jest jako rewizyta Estonji, wobec tego, że w przeszłym roku estoński statek wojenny odwiedził Gdańsk. (Pat.).

Herriot w Warszawie. Herriot, rzeczoznawca przemysłowców francuskich w Rosji sowieckiej, wracając w przyszłym tygodniu do kraju, zatrzyma się w Warszawie. (Pat.).

Powrót Cziczeryna do Moskwy. 5-go b. m. przybył do Moskwy komisarz Spraw Zagranicznych Cziczeryn. (A. W.).

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś: Niedziela Pelagji i Brigitty Wd.
Jutro: poniedziałek Dionizego B. M.
Wschód słońca o godz. 6 m. 50.
Zachód „ „ „ 5 m. 59.
ODMIANY KSIĘŻYCA.
Pełnia g. 7 m 18 — g. 8 m. 54.

WILEŃSKA.

— **Uroczyste Nabożeństwo w Katedrze.** Dziś uroczysta Msza św. w kościele Katedralnym św. Stanisława. Spiewy wykona chór i soliści.

— **Zaślubiny.** Wczoraj o godz. 11-iej rano, w kościele Katedralnym, w kaplicy św. Kazimierza, J. E. ks. infułat Kazimierz Michalkiewicz pobłogosławił związek małżeński, zawarty między p. Augustem Łętowskim z Ładzin (pow. Słonimski), synem niezjącego s. p. Antoniego i Malwiny z hr. Zabieliów małżonków Łętowskich, a panną Wandą Mikulską, córką niezjącego s. p. Walensa i Marji z Ordów małżonków Mikulskich ze Starych Żurowic (pow. Słonimski.)

W uroczystości ślubnej wzięli udział: pp. Marja z Ordów Mikulska, Walenostwo Mikulscy, Jadwiga Mikulska, Edmund Mikulski, major Eugenjuszostwo Falkowscy, Marja i Aleksandra Mikulskie z maj. Litwa, Helena Bokunowa, Julia Łętowska, Franciszek Łętowski, Bohdan Żaba, Kazimierzostwo, Henryk i Stanisław Jelscy, Zofja Lubianka, Janowa Parczewska, Józef Broński z Isajewicz, Stanisław Dmochowski, Wacław Herubowicz, Stanisław Krajewski, Hieronim hr. Mohl, Edmund Niezabytowski, major Władysław Powierza, Ignacy Parczewski, Władysław Oswiecimski, Ksawery Strawiński, Jan Święciecki, Bolesławostwo Średnicy, Mieczysław Wolezacki i inni.

Następnie matka panny młodej oraz brat, p. Edmund Mikulski, podejmowali grono weselne z J. E. ks. infułatem Michalkiewiczem na czele, śniadaniem w hotelu Bristol.

— **Uczelnia im. Tom. Zana P. M. Sz. ul. św. Anny 7.**

W niedzielę 8-go X. o godz. 5, wykład ks. prof. Miłkowskiego „Kościół a życie współczesne“.

W środę 11-go o godz. 6 wieczorem dla dzieci bań Konopnickiej „Na jagody“ opowie i obrazami świetlnymi zilustruje p. Marja Reutt.

Wstęp 100 marek.

— **Obchód.** Zarząd Domu Ludowego im. ks. biskupa Bandurskiego podaje do wiadomości, iż w poniedziałek 9 października r. b. o godz. 6 wieczorem w lokalu Domu Ludowego odbędzie się obchód 2 rocznicy wyzwolenia Wilna przez gen. Żeligowskiego.

Na program złożony się: 1) Odczyt o wyzwoleniu Wilna przez gen. Żeligowskiego, 2) deklamacja, 3) śpiew.

Wstęp wolny.

Echa egzaminów maturzystów wojskowych. Stuchacze kursów maturalnych dla wojskowych, którzy zerwali egzamina, wysłali delegację do Warszawy, celem poinformowania o przebiegu zajęcia. Delegacji przewodniczył poseł Krzyżanowski. (WAP.).

— **Zjazd inżynierów kolejowych.** Uczestnicy II-go Wszepolskiego Zjazdu Inżynierów Kolejowych zjedździł w dniu 7 bm. okolice miasta oraz szpital kolejowy w

DOM BANKOWY
F. Winiski
Wielka 67, tel. 3-36.
PRZEKAZY INKASO do wszystkich miast
DYSKONTA
RACHUNKI BIEŻĄCE
KUPNO WALUT.
Po cenach najniższych.

Wieczna pamiątka! Duży artyst. portret
Zamiast 5000 tylko 1500 mk.
300 mk. kosztuje zdjąć się tylko u fotograf.
„REKORD“ Szopenowska 5. Proszę wyciąć adres.

Wileczaj Łapie, warsztaty budowlane i fabrykę celulozy w N. Wilejce, poczem w gmachu Dyrekcji Kolejowej zwiedzili wystawę prac dyrekcyjnych. Na wystawę złożyły się prace wydziałów ruchu drogowego i mechanicznego. Wydział Ruchu umieścił porównawcze zestawienie pracy parowozów W. D. K. w stosunku do innych Dyrekcji kolejowych oraz tablice statystyczne, ilustrujące załudnienie taboru, przebiegi wykonane przez pociągi osobowe i towarowe w okresie r. ub. i-l-iej połowy r. b. Jako prace Wydziału Drogowego figurowały szkice i fotografie zrujnowanych i naprawionych mostów kolejowych oraz projekty nowych budynków stacyjnych. Po południu odbyło się walne posiedzenie Zjazdu, po którym odbył się w Ognisku kolejowym koncert. (A.W.).

— **Występy Lucyny Messal.** 11 i 12 października odbędą się 2-goscinne występy słynnej w Polsce primadonny teatru „Nowości“ w Warszawie, p. Lucyny Messal, która przyjeżdża do Wilna z wybitnymi artystami warszawskimi.

Publiczność wileńska powinna tłumnie odwiedzić Salę Miejską, aby usłyszeć i podziwiać tę niezrównaną wykonawczynię „Księżny Czardaszkii“, „Wesołej Wdówki“ i wielu innych op.

Bilety sprzedaje księgarnia „Lektor“ ul. Ad. Mickiewicza 4. B. W.

— **Przyjazd Wiktorji Kaweckiej.** Dowiadujemy się, że przyjeżdża do Wilna królowa operetki polskiej Wiktorja Kawecka, której koncert odbędzie się w Sali Miejskiej dnia 20 października r. b., z udziałem znanego barytona opery warszawskiej Konstantego Krugłowskiego, przy akompaniamencie pianisty prof. Piotrowskiego. Zaznaczyć należy, że Wiktorja Kawecka wyróżnia się z pośród operowych śpiewaczek polskich, to też zgóry można powiedzieć, że Sz. Publiczność skorzysta z tej sposobności i tłumnie pośpieszy w dniu tym do Sali Miejskiej, aby usłyszeć tak miły głos, jaki posiada nasza artystka. Bilety do nabycia zawczasu u Czerwonego Sztrala lub w księgarni „Lektor“, Mickiewicza 4.

— **„Kresy“.** Ukazał się Nr. 5 „Kresów“ poświęcony Dniu Akademika. Starannie dobrane artykuły złożyły się na całość tego sympatycznego wydawnictwa. Zwłaszcza fotografie, zamieszczone w treści, zwracają uwagę swem rzetelnym wykonaniem. Zyczymy „Kresom“ największego powodzenia.

— **Rozpoczęcie wykładów.** Wykłady w Uniwersytecie Im. Stefana Batorego rozpoczną się na wszystkich wydziałach dnia 12 b. m. (A.W.).

— **Cukier dla Wilna.** Magistrat oczekuje przybycia w początkach przyszłego tygodnia transportu cukru w ilości 60.000 ton, przeznaczonego dla Wilna z zapasów rządowych. (A.W.).

— **Nowa banda.** 5 b. m. o godz. 24-tej na pasażerów, jadących do stacji Parchońskich, położonej na szlaku Pińsk — Luniniec, napadli bandyci. Po doszczętnem ograbieniu przejeżdżających pasażerów, dwóch z nich, stawiających opór, zostało zamordowanych, jeden zaś ciężko ranny. Po dokonaniu morderstwa bandyci zbiegli. Władze policyjne wszczęły dochodzenie. (A.W.).

Dzień akademika.

Cechą najbardziej wybitną i najbardziej w życiu przedwojennym dla idei narodowej polskiej szkodliwą było owe systematyczne wchłanianie inteligencji przez niezmiernie obszar Rosji. Młoda inteligencja polska, wychodząca z wyższych uczelni Rosji i zagranicy (zwłaszcza) politechnik, była nader ceniona, nieledwie rzecz można rozchwytywana przez przedsiębiorców rosyjskich i zagranicznych. Ponieważ zaś z drugiej strony eksterminacja polityka rządu rosyjskiego utrudniała twórczość nawet ekonomiczną dzisiejszych ziem kresowych, nie dziwimy się więc, jeżeli ziemi kresowe wyglądają tak jak wyglądają. Jeżeli chodzi jeszcze o rolnictwo, to te, dzięki prawu własności mogły utrzymać w kraju większą ilość własnego narostu inteligencji. Trudniej było w miastach z placówkami handlowymi ze względu na konkurencję żydowską. Natomiast wprost niemożliwe organizowanie instytucji społeczno-gospodarczych, zwłaszcza wśród ludu lub bliższego ludu. I ta jeszcze więc okoliczność przyczyniła się do zmniejszenia ilości inteligentnych przewodników życia.

Nasza obecna granica z Rosją stanowi nie tylko kordon celny, ale i tamę dla rozlewu inteligencji. Przyszły narost inteligencji będzie musiał iść w głąb życia, nie zaś rozlewać się po powierzchni. Zaostrzona konkurencja zmusi wiele energiczniejszych jednostek do stwarzania własnych warsztatów, do organizowania ludu, do wydobywania ekonomicznych zasobów, dziś jeszcze nie wykorzystanych. Życie bardziej intensywne, przy skromniejszych warunkach materialnych, oto los przyszłej młodej inteligencji polskiej.

W takiej to sytuacji jedyną drabiną dla jednostek bardziej energicznych i ambitnych będzie ten typ organizacji społecznych, jaki widzimy dziś w Polsce zachodniej. Wszelkiego rodzaju spółdzielnie, t.j. kredytowe, domy ludowe, szkoły, kinematografy miejskie, które w przyszłości staną się niewątpliwie najpotężniejszą organizacją ekonomiczną, drobny przemysł i handel miejski, placówki pracy nowych linii komunikacyjnych, oto naturalne warsztaty pracy dla nowych fal młodej inteligencji, którą coraz liczniej poczynają wydawać nasze uniwersytety.

Jakże się przedstawia ta fala, która zbliżyć ma ku zachodowi ziemię wschodnią.

Zanalizujmy to naprzód geograficznie. Dwa są ogniska, sku-

piające inteligentną młodzież kresową: Warszawa i Wilno. Liczba studjującej tam naszej młodzieży sięga cyfry od 6 do 7 tysięcy.

Ilościowo więc jest to cyfra pokaźna. Jakże się ta młodzież jednak przedstawia jakościowo?

Pod względem psychicznym podzielić ją można na trzy kategorie: a) ta, która pracuje lub myśli społecznie i uczy się albo uczy się pracować, b) ta, która tylko się uczy, c) ta, która się bawi. Druga i trzecia kategoria jest najliczniej reprezentowana w Warszawie. Pierwsza i trzecia w Wilnie.

Wszystkie te kategorie mają swoje złe i dobre strony. Niebezpieczeństwem dla I-ej kat. może się okazać zbyt małe przygotowanie teoretyczno-naukowe i fachowe, dla drugiej egoizm i filisterstwo. O 3-ej nie trzeba chyba wspominać.

Naogół jednak typ pośredni, jakoby się mógł wytworzyć ze złączenia pierwszej i drugiej kategorii, byłby może najkorzystniejszy. Byłby to typ niezależny ekonomicznie, tęgą w pracy, nie będący dla państwa ciężarem, a jednocześnie dzwigający życie od podstaw.

Sądzę, że taki gatunek organizacji akademickie Uniwersytetu Wileńskiego i Koła Kresów Wschodnich w Warszawie wytworzyć potrafią.

Pokolenie nasze jest naogół trzeźwe, prozaiczne, ale twórcze i do pracy społecznej zaprawione. Wobec wzrostu jednak terenów ekspansji, należy akademicką pracę społeczną gruntownie zreformować.

Dotychczas dawni przewodnicy, wyrosli z konspiracji, a nie umiający dostosować się do nowych warunków, rozbijali młodzież na nieskończoną ilość organizacji suchotnicznych i bez przyszłości.

Należy z tem zerwać, natomiast potworzyć „Kluby społeczne”, któreby skupiały ludzi bez różnicy przekonań, i zastosować z jednej strony system poważnych studiów nad najbardziej aktualnymi reformami społecznymi, z drugiej strony zastosować system przydziałów bezinteresownych pracowników pomiędzy już istniejącą organizację „starszego społeczeństwa”, o ile ten archaiczny podział jest jeszcze utrzymany. Należałoby to raczej nazwać „przydziałem do organizacji o ustalonej tradycji”.

Klub taki istnieje np. w Nowogródku, założony z inicjatywy woj. Raczkiewicza w celu dyskusowania nowych inicjatyw (co do oczywiście tylko sposobu wpro-

wadzenia nowych zamiarów) i stałego kontaktu pomiędzy społeczeństwem miejscowym i administracją. Jest to niezwykle ciekawa próba zespolenia wszystkich jednostek twórczych w danej okolicy. Społeczeństwa akademickie i nie akademickie w Wilnie mogłyby to z powodzeniem zastosować.

Zadanie wytwarzania ilościowego i jakościowego narostu inteligencji dla celów twórczych nie jest wszystkim. Niezmiernie ważną jest tu geograficzne rozmieszczenie tych jednostek. Jeżeli będą się one skupiały w większych ośrodkach, rola ich będzie minimalna. Jeżeli osiadały w mniejszych, staną się błogosławieństwem okolicy.

To też idea naczelna całej naszej Młodej Polski musi być idea składowki pracy. Składowka pracy polegała by na tem, że każdy z nas musiałby na jakiś dłuższy przeciąg czasu, jeżeli nie na całe życie, osiąść w pewnym obranym, oczywiście nie mechanicznie, ale organicznie — małżeństwie, przyjaźni, warunkach wybicia się z zakątku i tam powolnie dźwigać życie naokoło siebie. Zdaje się, że jest to jedynie realny plan pracy, o ile ma ona oczywiście być owocną.

Dotychczas bowiem praca nasza opierała się tylko na jednostkach, a jest to praca z reguły niormalna. Za wszelką cenę należy wzmocnić rezerwy intelektualne naszej wsi i tu bowiem zwycięży „tylko ten, kto będzie miał silniejsze rezerwy”. Długo bardzo Rosja pozbawiała nas tej gwarancji zwycięstwa. Dziś jak najprędzej musimy to powetować.

Kazimierz Leczycki.

Program.

W niedzielę, dnia 8 bm., o g. 9^{1/2} rano uroczysta Msza akademicka w Bazylice, jednocześnie na ulicach od godz. 8 rano do 2 popoł. odbywać się będzie sprzedaż znaczków i wydawnictw Bratniej Pomocy, od godz. 12 w poł. do 8 wiecz. Bazar w Sali Miejskiej z loterią fantową. O godz. 8 wiecz. odbędzie się uroczyste przedstawienie w teatrze: w Teatrze Wielkim „Halka” Moniuszki, w Teatrze Polskim „Sublokator” G. Siedleckiego, w Teatrze im. Syrokomli „Moralność Pani Dulskiej”.

W poniedziałek dnia 9 bm. Bal Jesienny w Sali Miejskiej.

Bilety na Bal Jesienny w cenie 3000 mk. nabywać można w lokalu Bratniej Pomocy (ul. Zamkowa № 24). (A.W.)

Bazar w Sali Miejskiej.

Na Bazarze w Sali Miejskiej będą do sprzedania przedmioty specjalnie przygotowane na ten

11 i 12 października w SALI MIEJSKIEJ
GOŚCINNE WYSTĘPY
 słynnej i niezrównanej primadonny teatru „Nowości” w Warszawie
LUCYNY MESSAL
 przy udziale wybitnych artystów teatru „Nowości”
 Bilety w Księgarni „Lektor”, ul. Ad. Mickiewicza 4.

cel przez Wydział Sztuk Pięknych. Specjalny kioszek będzie sprzedawał odlewy gipsowe rzeźb Wita Stwosza. Prócz tego urządzone będą kioski z wyrobami zabawekarskimi, stragany z wyrobami cukiernianymi i piernikami, stragany Akademickiej Spółdzielni Wytwórczej, Mensy Akademickiej i inne. Między godziną 2-gą a 6-gą w głównej sali odbędzie się zabawa dla dzieci ze szczegółowo obmyślanym programem, zaprowanym przez prof. Ruszczyca.

Loterja w Sali Miejskiej.

Loterja, jaka dziś ma być rozegrana w Sali Miejskiej w czasie bazaru, urządzonego z powodu „Dnia Akademika”, zawiera bardzo wiele cennych fantów, pomiędzy innymi żywą kozę, koguta, kilka kur, 3 serwisy, lampę, 2 rondle oraz cały szereg innych kosztownych rzeczy.

Cena biletu 200 mk.

Dookoła wyborów.

LISTY WILEŃSKIE;

Zjednoczenia Państwowego na kresach.

Do Senatu.

1) Parczewski Alfons, prawnik, rektor uniwersytetu Stefana Batorego; 2) Książkiewicz Stanisław; 3) Nagrodzki Zygmunt, kupiec; 4) Rewkowski Zygmunt, kierownik centrali stowarzyszeń rolniczo-handlowych.

Do Sejmu.

1) Parczewski Alfons, prawnik, rektor uniwersytetu Stefana Batorego; 2) Piłsudski Jan, prawnik, sędzia; 3) Obieziński Mirosław, prawnik, adwokat; 4) Miśkiewicz Tadeusz, kupiec; 5) Książkiewicz Stanisław.

Lista P. S. L.

Do Senatu.

1) Krzyżanowski Bron., 2) Władyczko Stan., 3) Łopień Ant., 4) Mackiewicz Wład., 5) Żebrowski Bol., 6) Dobrzyńkiewicz Kaz.

Do Sejmu.

1) Krzyżanowski Bron., 2) Wędziogolski Bron., 3) Macutkiewicz Jan, 4) Sawicz Michał, 5) Pietruszewicz Mar., 6) Flédorowicz P.

Lista Zielonego Dębu (białoruska).

Do Senatu.

1) Jakubowski Dawid, 2) Strokowski Eug.

Do Sejmu.

1) Strokowski Eug., 2) Ulasewicz Konst., 3) Pieszko Jan, 4) Zanierowicz Aleks., 5) Januszewicz Stan.

Polska Partja Socjalistyczna.

Do Senatu.

1) Bagiński Stanisław, 2) Czarnocki Nap., 3) Jacobini Edw.

Do Sejmu.

1) Pławski Stan., 2) Godwod Józef, 3) Kulikowski L., 4) Fijałkowski K., 5) Suchocki Fel., 6) Bagiński St.

Lista komunistyczna

Związku Proletariatu Miast i Wsi.

Do Senatu.

1) Dmowski Wincenty, 2) Rutenberg J., 3) Czeszejko Sochacki Jerzy, 4) Gryszun L., 5) Likszo Jan.

Lista Żydowskiego Demokratycznego Bloku Ludowego.

Do Senatu.

1) Dr. Szabad Enoch, 2) Hirschhorn poseł do Sejmu, 3) Dr. Globus Eljasz, 4) Klebanow Abram.

Do Sejmu.

1) Dr. Szabad, 2) Pritucki Nojach, 3) Kowarski, 4) Langbort Aron.

Lista Bloku Mniejszości Narodowościowych.

Do Senatu.

1) Bogdanowicz, 2) Gordon Ad., 3) Wlasow Aleks., 4) Gordon Sz.

Do Sejmu.

1) Dr. Wygodzki (żyd), 2) Jurkiewicz (biał.), 3) Kruk (żyd), 4) Bogdanowicz (biał.), 5) Gordon (żyd), 6) Owsianik (biał.).

Redaktor:

Stanisław Mackiewicz.

WIELKA TANIA WYSPRZEDAŻ RESZTEK!

(Wyprzedaż resztek odbywa się w naszej spółce DWA RAZY w roku). Chcąc dać możność wszystkim czytelnikom SŁOWA skorzystań nabycia tanich resztek, które zostają ze sztuk wielkich starych zapasów, postanowiliśmy wysłać każdemu czytelnikowi SŁOWA po cenie własnych kosztów następujące: (Resztki podzielone są na 5 gatunków i nadają się na śliczne męskie ubrania, kostiumy damskie lub płaszczki i pokrycie bekiesz lub futra. Resztki te są z materiałów pierwszorzędnych z ubraniowych fabryk, czysto wełniane, pełnej szerokości we wszystkich kolorach).

Te sztuki sprzedawane były u nas po:	
Gatunek „A” mkp.	15900 za 3 mtr. 7000 za 1 mtr.
„B”	17900 „ „ 8000 „ „
„C”	21500 „ „ 9000 „ „
„D”	25800 „ „ 10000 „ „
„E”	29700 „ „ 12000 „ „

Do każdej resztki na żądanie Klienta wysyłamy komplet podszewki pod marynarkę, kamizelkę, spodnie, kieszki i do rękawów po mkp. 6500 — wyższy gatunek po mkp. 8000 — i najwyższy gatunek po mkp. 9500.

RESZTKI NA PALTA JESIENNE LUB ZIMOWE

Gatunek „A” mkp.	22500 na palto	Materiały te są grube, miękkie w ładnych kolorach, na lewej stronie mają kratę zamieniającą podszewkę.
„B”	26500 „ „	
„C”	32900 „ „	
„D”	36500 „ „	
„E”	41500 „ „	

KUPON NA TANIA SPRZEDAŻ RESZTEK.

w Warszawskiej Spółce Manufakturowej, Warszawa, Jasna 18 — 20.

Ważne: październik — listopad.

Czytelnik SŁOWA Imię i Nazwisko _____

Poczta _____

Nr. domu _____ Powiat _____ Ziemia _____

BACZNOŚĆ! Kupon powyższy służy na nabycie tych tanich resztek i jest ważny tylko na przeciąg tych dwóch miesięcy.

Jesteśmy pewni, że Czytelnicy SŁOWA otrzymawszy od nas taką, lub kilka resztek, zostaną naszymi stałymi Klientami i będą niezawodnie żądać innych towarów, które są opisane w nowym cenniku, a takowy dołączamy do każdej resztki bezpłatnie.

Zamówienia wraz z dołączonym kuponem nadsyłać pod adresem: WARSZAWSKA SPÓŁKA MANUFAKTUROWA, WARSZAWA, JASNA 18—20. Telef. 245 — 80 i 171 — 28.

Przybywających do Warszawy osobiście prosimy o przedstawienie przy kupnie powyższego kuponu.

UWAGA: W razie gdy wysłany towar się nie spodoba, zamieniamy na inny lub zwracamy pieniądze niezwłocznie.

ŹRÓDŁO ZAKUPU Z PIERWSZEJ RĘKI!!! Hurtownicy i detaliści wszystkich branż!!! ZAWIADOMIENIE.

Niniejszym mamy zaszczyt zawiadomić pp. Kupców, iż posiadamy generalne reprezentacje wielu poważnych firm krajowych i zagranicznych różnych branż przemysłu i handlu, oraz przyjmujemy zamówienia na wyroby i towary tychże,

Ceny i warunki dostawy fabryczne!

Równocześnie zwracamy uwagę p.p. Kupców, iż przez zamówienie towarów u nas osiąga każdy wiele korzyści, zaoszczędzając sobie stratę czasu, wydatków i t. p.

Licząc na wykorzystanie przez pp. Kupców tak cennej sposobności zaznaczymy, iż stale informujemy Sz. Klientelę o zmianach cen.

Z poważaniem
 Centrala Reprezentacji Przemysłu
 Krajowego i Zagranicznego
 Wilno, W. Pohulanka 7.

Lokal

na sklep z mieszkaniem odstąpię. Dowiedz się się: Akademickie Biuro Ogłoszeń. Wielka 54. w godzinach od 3-ej do 4-tej.

Polski Związek Zawodowy Pracowników Handlowych, Przemysłowych i Biurowych w Wilnie.

otwiera w połowie października r. b.

KURSY HANDLOWE

pod kierownictwem p. Jana Lachowicza.

PROGRAM:

1) arytmetyka handlowa, 2) buchalterja, 3) ekonomja polityczna, 4) korespondencja handlowa, 5) nauka o Handlu i nauka o Polsce. Kursy mają na celu danie uczestnikom dostatecznej znajomości strony technicznej prowadzenia przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych i bankowych. Szczegóły i zapisy codziennie od 7—9 wiecz. w Sekretar. Związku, Trocka 11.

Do natychmiastowego wynajęcia

magazyn

z pokojem wraz z urządzeniem. Informować się u gospodarza. W. Pohulanka 7—6.

Zgubiono

zaświadczenie demobilizacyjne na imię Benedykta Dawidczyka, zamiesz. w Lidzie, Stobodka 1—99. Zaśw. wyd. przez P. K. W. Unieważnia się.

Pianistka,

posiadająca dyplom konserwatorium udziela lekcji muzyki i teorii. Snipszki, Artyleryjska 1—3.

Uczeń gimn. poszukuje odpowiedniej posady przedpołudniowej, lub korepetycji do III kl. gimn. Oferty do Adm. „Słowa” pod „J. S.”

Institut de haute

gabinet kosmetyczny. Masaż twarzy, usuwanie węgry przyszczy zmarszczek piegów, zluszczenie naskórka paryskim sposobem, elektr. parówka. Garbarska 7, m. 1.

Elektro-leczniczy i rent. genologiczny zakład D-ra IWANTERA.

Specjalne leczenie chorób nerwowych, gruźlicy płuc, antritu, reumatyzmu, neuralgii (iszias), skórnych i rozstrojów płetwowych. Ul. Mickiewicza 24.

DOKTOR

E. Bierzowski

Chor. weneryczne, syfilis i skórne. Przyjmuje od god. 10—2 i 4—7. Panie od 3—4 pp. Jagiellońska 3 m. 5 (róg Mickiewicza).

Dr Leon Ginsberg

Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Trocka Nr 3, róg Wileńskiej. Telefon 352. Przyjmuje od g. 9—1 i 4—7

BILANS

WILEŃSKIEGO PRYWATNEGO BANKU HANDLOWEGO

na 30 września 1922 r.

AKTYWA.

Kasa	62.884.277.—	
Rachunek bieżący w P. K. K. P.	52.095.737.—	
Rachunek bieżący w P. K. O.	1.001.944.—	
Monety zagraniczne	8.263.991.—	
Skup weksli	167.484.790.—	
Skóp kuponów	97.299.—	
Pożyczki terminowe	156.563.—	
Pożyczki bezterminowe on call zabezpieczon.:		
1) Papierami publicznymi	15 010.500.—	
2) weksłami	238.644.335.25	
3) towarami	13.958.575.—	
4) innymi wartościami	41.571 065.—	309.184.475.25
Papiery procentowe własne	3.223.450.—	
Papiery procentowe kapitału zapasowego	5.753.540.—	
Korespondenci Loro:		
krajowi	350 594.907.—	
zagraniczni	977.770.—	351.572.677.—
Korespondenci Nostro:		
krajowi	6.453.339.74	
zagraniczni	4.222.453.—	10.675.792.74
Należności od Banków rosyjskich	3.392.986.—	
Oddziały n/Banku	44.869.104.09	
Aktywa przedwojenne w likwidacji	29.874.997.—	
Koszty Handlowe	53.414.428.86	
Koszty organizacyjne	181.645.—	
Ruchomości	1.—	
Nieruchomości	5.000.000.—	
Wydatki zwrotne	1.562.082.25	
Sumy przechodnie	11.874.047.—	
Procenty i prowizje wypłacone	8.309.016.03	
Udziały konsorcjalne	17.848.350.—	
		1.148.721.193.22
Inkaso	76.040.087.—	
Inkaso u korespondentów	13.616.390.—	
Depozyty	89.539.199.—	
Zastawy	546.422.805.—	
Różni za nasze depozyty	15.200.000.—	
Różni za depozyty obcych	216.000.—	
Różni za gwarancje wydane	204.675.000.—	
Dowody do zwrotu	622.141.—	946.331.622.—

PASYWA.

Kapitał zakładowy	202.500.000.—	
Kapitał zapasowy	101.250.000.—	
Kapitał rezerwowo	78.196.206.—	
WKŁADY:		
a) terminowe	112.849.003.25	
b) czekowe	309.430.623.—	422.279.626.25
Redyskonto		74.747.863.—
Korespondenci Loro:		
krajowi	18.671.857.47	
zagraniczni	286.155.—	18.958.012.47
Korespondenci Nostro:		
krajowi	54.230.656.60	
zagraniczni	3.092.—	54.233.748.60
Wierzytelności Banków rosyjskich	1.267.400.—	
Oddziały n/Banku	28.436.121.94	
Przekazy i akredytywy niewypłacone	21.879.662.—	
Dywidenda niepodniesiona	650.619.—	
Kasa Oszczędności Pracowników Banku	131.061.—	
Sumy przechodnie	38.802.652.02	
Procenty i prowizje pobrane	105.274.737.94	
Należności Skarbowe	113.483.—	
		1.148.721.193.22
Komitenci	90.278.618.—	
Deponenci	608.061.062.—	
Depozyty własne	43.316.942.—	
Gwarancje wydane	204.675.000.—	
		946.331.622.—

KINO-TEATR
„HELIOS”
róg Wileński, i Mickiewicza.

Dziś ostatni dzień 2 i ostatnia seria
podług słynnego romansu BENOIT
Dyrekcja uprzejmie prosi publiczność o przybycie na wcześniejsze seanse. Początek seansów o godz. 4, 5¹/₂, 7, 8¹/₂ i 10 wiecz.

ATLANTYDA

w roli Antinei gwiazda Paryża **Napiórkowska** Obraz ten został nagrodzony w
Paryżu w Grand- Palais **ZŁOTYM MEDALEM**

KINOTEATR „POLONJA”
Ul. Mickiewicza 22.

Dziś! Potężne arcydzieło filmowe, cieszące się nadzwyczaj-
nem powodzeniem w Paryżu, Londynie, Berlinie i Warszawie
Gerharda Hauptmanna. Reżyserja znanego duńczyka **Urbana Gode.**

HANUSIA

dramat nastrojowy w 6 aktach po-
dług powieści słynnego pisarza

KINO-TEATR
„HELIOS”

ANONSI *Jutro*
premiera
Ostatnia sen-
sacja

Męcząca śmierć w 6 akt.
epopea bohaterska
o miłości i śmierci

Akt 1 Na ziemi, 2. W drodze do wieczności, 3. Epoka odrodzenia
4. Na wschodzie, 5. W chłapach, 6. Między życiem a śmiercią.
Reż. **JOE MAI** w roli śmierci odtwórca roli Yogha w „Indyjskim Grobowcu”
B. GOETZKE. W roli gł. **LILI DAGOWER.** Początek seansów o 4, 6, 8, i 10.

KINO-TEATR
PICCADILY

Dziś
arcydzieło
MiA MAY

2 Serie
12 aktów
w 1 seansie
HRABIA KAROLI albo **wojna święta**

Dramat z czasów Odrodzenia. Scenariusz i wystawa
W głównej roli słynna piękność
autora „Indyjskiego
EWA MAI Grobowca” **Joe May**

POLIKLINIKA i SZPITAL Lit. Stowarzyszenia Pomocy Sanitarnej, Wilno, Wileńska 28

W Poliklinice przyjmują lekarze specjaliści: Choroby dziecięce od 11—12; choroby wewnętrzne od 12—4; chirurgiczne 1—2; kobiece od 11—1; oczu 10—2; uszu, nosa
i gardła 12—3; zębów 10—11; skórne i weneryczne 2—3; nerwowe 1—2. W szpitalu oddziały: wewnętrzny, chirurgiczny, ginekologiczny i położniczy;
**Gabinet Reentgena i Elektryczny (10—3 godz.). Leczenie promieniami; fotografowanie; prześwietlanie;
elektryczne wanny; elektryczny masaż. Laboratorium elektryczne.**

DENTOSAN Najlepsza
pasta do zębów
Żądać wszędzie.

Haz-Elite Wyborowy krem udelikatniający
i bielący cerę.
Żądać wszędzie.

Materiały wełniane i bawełnia-
ne, bielizniane, poś-
cielowe i ubraniowe. Sprzedaż detaliczn.
Wileńska 27, „Wschodnia Spółka”.
Sklep Polski i Chrześcijański.

Pracownia wyrobów budowlanych
I. MICHNIEWICZA
Nowogrodzka 21.

Egzystuje od 1898 roku. Nagrodzona złotymi me-
dalami. Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w
zakres żelazo-cemento-betonu, jak to chodniki z
płyt cementowych, stopnie mozaikowe i cemento-
we wszelkich wymiarów, rury do kanalizacji i stu-
dni od 3 arszyn do 6 cali w średnicy, dachówkę
cementową, bloki do budowy domów oraz wszel-
kie roboty architekturne.
CENY PRZYSTĘPNE.

Doktor med.
D. Zeldowicz
z Moskwy
przyjmuje od g. 10—1 i 5—7

Kobieta lekarz
Dr. Szwarc-Zeldowicz
Przyjęcia 12¹/₂—2 i 3—5
Choroby: kobiece oraz
spec. weneryczne, moczopłciowe, syfilis i skórne.
Ul. Mickiewicza (b. Ś-to Jerska) Nr. 24 m. 4.

Meble gięte

stałe na składzie (krzesła i fotele biurowe) posiada
„Centrala Kresowa” (Jagiellońska 7).
Przedstawicielstwo Fabryki

J. KOHN i S-ka w Radomiu
Sprzedaż detaliczna. 8—1
Hurtownikom i urzędom ceny specjalne.

Komitet Obrony Kresów

Ostrobramska 19 tel. 147. Filje Mickiewicza 20 i Antokol
**Najtańsze źródło zakupu
artykułów pierwszej potrzeby**

Poleca hurtownie, na żądanie z dostawą własną:
Makę pszenną, Sledzie Norweskie, Słoninę krajową,
Tłuszcz, Jabłka Antonówki, Marmoladę Holenderską, Ma-
sło śmietankowe, oraz wszelkie towary kolonialne.
Wkrótce otrzymamy transport kartofli.

FIRMA
A. MOHL
ZAMKOWA 10.

Poleca materiały domowe i angielskie na ubrania
męskie i damskie, a także skupuje i zamienia ma-
terjały na wełnę.

Do sprzedania wózek
dziecinny na gumach (Ko-
szyk) Wilkomierska 1, m. 3
przy składzie aptecznym od
1 do 5.

Kupię psa-wilka czystej
rasy 1¹/₂—6 mie-
sięcznego. W. Nowina-Przy-
bylski Filarecka 9.

Nauczycielka specjalistka
w wychowa-
niu przedszkolnym formuje
komplet dzieci (ilość ogra-
niczona). Zapisy przyjmuje
od 11—1 ul. Mickiewicza 42,
m. 8 p. Dworakowskiej.

Zginął mały, złoty pies —
taks. Proszę odpro-
wadzić za nagrodę do skle-
pu fotogr. Kołyszka ul. Mic-
kiewicza 4.

Dr. med. **Kazimierz Łukiewicz**
ordyuator szpitala Sawicz.
Choroby skórne i wenery-
czne. Przyjm. od 8—9 rano
i od 3—6 popoł. ul. Śniadeck-
kich 1 (b. zauł. Ś-to Jerski).

D-r. LEGIEJKO.
Choroby wewnętrzne. Spec-
jalność: żołądkowe i płuc.
Przyjmuje codziennie od 5-7.
A. Mickiewicza 21 — 1.

Dr. D. Kenigsberg
Choroby weneryczne, syfilis
i skórne. Ul. Mickiewicza 4.
Przyjmuje od g. 9—2 i 4—7.
Panie od 4—5.

D-r Wołodźko.
Ordynator szpitala Sawicz.
Choroby skórne i wenerycz-
ne od godz. 12—2 i 5—6.
Zawalnia 22.

Dr. med.
E. Suszyński
choroby weneryczne i skór-
ne. Ul. Mickiewicza 30. Od
godz. 10—12 i 4—7.

Dr. Marjan Mienicki
chor. weneryczne, syfilis i
skórne (lec. sztucznym słoń-
cem górskim) ul. Wileńska
Nr. 34. Od god. 4 — 7 p. p.

Akuszerka z War-
szawy
udziela porad. Przyjmuje od
9 rano do 7 wiecz. Mickie-
wicza 46—6.

DRUKARNIA
„MOTUS”
WILNO, WIELKA 42.
Wykonuje
szybko i sta-
ranie wszel-
kie roboty
w zakresie
drukarni
wchodzące